

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПРИРОДОЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ

НАУКОВІ ЗАПИСКИ

Том 11

ВИДАВНИЦТВО ДЕРЖАВНОГО ПРИРОДОЗНАВЧОГО МУЗЕЮ
ЛЬВІВ 1994

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПРИРОДОЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ

НАУКОВІ ЗАПИСКИ

Том 11

ВИДАВНИЦТВО ДЕРЖАВНОГО ПРИРОДОЗНАВЧОГО МУЗЕЮ
ЛЬВІВ 1994

Наукові записки Державного природознавчого музею НАН України. — Львів, 1994. — Т. 11. — 118 с.

У збірнику вміщено статті з питань зоології, ботаніки та екології, які містять матеріали досліджень на Розточчі, а також інформацію про ботанічні фонди музею і використання комп'ютерної техніки в ботанічних дослідженнях.

Для ґрунтових зоологів, орнітологів, ентомологів, екологів, ботаніків, працівників заповідників, національних парків, природознавчих і краєзнавчих музеїв.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Климишин О.С. (відповідальний редактор), Бокотей А.А. (відповідальний секретар), Дригант Д.М., Консмалова І.Б., Малиновський А.К., Меламуд В.В., Різун В.Б., Чорнобай Ю.М.

*Друкується за постановою вченої ради
Державного природознавчого музею
Національної Академії наук України*

Спонсор видання Львівська філія АТ "КІНТО"

ПЕРЕДМОВА

Збірники наукових праць музею почали видаватися з 1914 р. під назвою "Rozprawy i wiadomosci z muzeum im. Dzieduszyckich". З 1940 р. музей перейшов у відання Академії наук і з 1951 р. по 1962 р. було опубліковано 10 томів збірників під назвою "Наукові записки Науково-природознавчого музею АН УРСР". За рішенням вченої ради музею і за підтримкою Редакційно-видавничої ради НАН України цим випуском поновлюється видання "Наукових записок".

"Наукові записки" призначені для публікації результатів наукових досліджень, проведених у стінах музею або наближених до музейної тематики. Періодичність випуску, як правило, один раз на рік. Мова видання — українська. За рішенням редколегії окремі статті іноземних вчених, матеріали міжнародних нарад і конференцій, повідомлення міжнародного характеру тощо можуть публікуватись на інших, поширених у світі мовах. При цьому додається резюме українською мовою. Окремі випуски "Наукових записок" можуть мати тематичний характер.

Основні завдання "Наукових записок":

- оперативне публікування результатів наукових досліджень, матеріалів з історії наукових підрозділів та колекцій, праць з музейного природознавства, експозиційно-фондової роботи тощо;
- поширення наукової інформації про природознавчо-музейну роботу в Україні та за її межами;
- науково-просвітницьке поширення знань з фундаментальних розділів природознавства, охорони природи, а також музейно-колекційної справи, таксидермії тощо;
- послідовна систематизація знань про унікальні об'єкти природи західного регіону України;
- рекламно-інформаційна діяльність в галузі природокористування, екології, охорони природи, екологічного виховання.

Більшість статей 11 тому містять матеріали комплексних

наукових досліджень цікавого у багатьох відношеннях фізико-географічного регіону Розточчя і присвячені 10-річчю створення Державного заповідника "Розточчя". В інших статтях наводяться відомості про наукові фонди музею і застосування комп'ютерних методів у ботанічних дослідженнях.

Відповідальний редактор

А.А. Бокотей

ВИДОВИЙ СКЛАД І ЧИСЕЛЬНІСТЬ ОРНИТОФАУНИ М. ЛЬВОВА

Місто Львів розташоване на території Розточчя, яке є частиною Головного Європейського вододілу, що визначає певні географічні і пов'язані з ними орнітологічні особливості. По-перше, місто знаходиться на значній висоті над рівнем моря (300-400 м), що утруднює проникнення в нього рівнинних видів. По-друге, через місто не протікають великі ріки, що спричинює відсутність багатьох навколородних птахів. Невелика річка Полтва, на якій побудований Львів, давно перетворена на міський колектор стоків. Влітку вона не відіграє суттєвого значення в житті птахів, сюди лише зрідка прилітають годуватися ворони: галка (*Corvus monedula*), сіра ворона (*C. cornix*), гайворон (*C. frugilegus*), сорока (*Pica pica*). Зате взимку тут формується дуже цікавий і своєрідний орнітокомплекс. Поряд з видами, котрі часто зимують на рівнині — звичайний (*Larus ridibundus*) та сивий (*L. canus*) мартини, крижень (*Anas platyrhynchos*), попелюх (*Aythya ferina*), в окремі зими трапляються птахи суто перелітні, які взимку в регіоні ніколи не зустрічаються — баранець (*Gallinago gallinago*), польовий жайворонок (*Alauda arvensis*), лісова тинівка (*Prunella modularis*).

Львів займає площу 155 км². У ньому налічується більше 10 великих парків, лісопарків і цвинтарів. Загальна площа зелених насаджень складає біля 3700 га [23].

Незважаючи на те, що в різний час у Львові працювало багато відомих орнітологів, до останнього часу не складений фауністичний список птахів міста. Дослідження обмежувалися лише особливостями біології та поведінки окремих видів та груп птахів під впливом сильного антропогенного пресу [5].

На основі матеріалів фондових колекцій Державного природознавчого музею Національної Академії наук України,

численности птиц в зависимости от количества осадков и площади кормовых угодий. Анализируются даты фенофаз в зависимости от температуры воздуха. Приводятся материалы по морфометрии гнезд и яиц озерной чайки.

A.I. Guzii, A.A. Bokotei

BLACK-HEADED GULL IN THE UPPER REACHES OF VERESHCHYTSIA RIVER

The analysis of number dynamics and nesting ecology of Black-headed Gull in the valley of Vereshchytsia River (Roztochia) is given in this paper on the basis of ten-year investigations (1985-1994). The reasons analyses of changes in number of birds depending on precipitation and area of fodder lands is carried out. The dates of phenophases depending on air temperature are examined. The materials on morphometry of nests and eggs of Black-headed Gull are constituted.

ISBN 5-7702-0493-1. Наукові записки ДПМ НАН України, 1994, т. 11

УДК 595.6.(477.83)

Н.В. Сверлова

ФАУНА ДВОПАРНОНОГИХ БАГАТОНІЖОК (DIPLOPODA) М.ЛЬОВОА ТА ЙОГО ОКОЛИЦЬ

До цього часу якісний склад двопарноногих багатоніжок Львова був вивчений недостатньо. І.Є. Локшина [2] для міста та околиць вказує 8 видів, з них для ботанічного саду — *Ommatolulus sabulosus* (L.) та *Cylindroiulus teutonicus*, для Стрийського парку — *Mastigona bosniensis*, а інші 5 видів для околиць: *Nopoiulus venustus* (Mein.), *Cylindroiulus teutonicus*, *Unciger foetidus*, *U. transsilvanicus* Verh., *Polyzonium germanicum*. Під час вивчення диплопод Варшави та Лейпцига було відмічено зменшення числа видів [4] та чисельності [1] в центрі міста порівняно з околицями.

У 1991-1992 рр. видовий склад диплопод досліджували у 6 парках (Стрийському, "Парку культури та відпочинку ім. Б.Хмельницького", "Залізна вода", "Дружба", "Високому Замку", Шевченківському гаї), 3 лісопарках (Винниківському, Брюховицькому, "Погуляніц") та на 2 садово-городніх ділянках. Багатоніжок збирали у ґрунті, підстилці, під камінням та стовбурами дерев, під корою та в гнилій деревині повалених дерев, на стовбурах дерев після сильних літніх дощів, а також з допомогою пасток Барбера. Всього визначено біля 1 тис. екземплярів, що належать до 15 видів, 13 родів, 7 родин, 5 рядів. Подібність якісного складу диплопод між різними парками розрахована за коефіцієнтом Жакара [1].

Серед диплопод Львова переважають за числом видів ківсьяки (*Julida*) — 8 видів, або 53,3%. Полідесміди (*Polydesmida*) складають 20,0%, нитеносці (*Chordeumatida*) — 13,3%. Гломеріди (*Glomerida*) та колобогнати (*Polyzoniida*) представлені у фауні Львова поодинокими видами (6,7%). У парках міста знайдено 9 видів двопарноногих багатоніжок, у лісопарках — 10 видів (таблиця), на садово-городніх ділянках — 3 види диплопод.

Найбільш поширеною у Львові багатоніжкою є *Strongylosoma stigmatosum*, яка знайдена у всіх досліджених

Диплоподи парків та лісопарків Львова

Види	Лісопарки					Парки			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
<i>Glomeris connexa</i> (C.L.K.)	+	+	+	—	—	—	—	—	—
<i>Craspedosoma simile</i> Verh.	—	—	—	—	+	—	+	+	—
<i>Mastigona bosniensis</i> Verh.	+	—	—	—	—	—	+	—	—
<i>Strongylosoma stigmatosum</i> Eivhw.	+	+	+	+	+	+	+	+	+
<i>Polydesmus complanatus</i> (L.)	+	+	+	+	—	+	+	—	—
<i>Blaniulus guttulatus</i> (Bosc.)	—	—	—	—	+	—	—	—	—
<i>Nemasoma varicorne</i> (C.L.K.)	+	+	+	—	—	—	—	—	—
<i>Leptoiulus proximus</i> (Nem.)	—	+	+	—	—	—	—	—	—
<i>Cylindroiulus burzenlandicus</i> Verh.	+	+	+	—	—	+	—	—	—
<i>C. teutonicus</i> (Poc.)	—	—	—	—	—	—	+	—	—
<i>Uneiger foetidus</i> (C.L.K.)	+	+	+	+	+	+	+	—	—
<i>Megaphyllum projectum kochi</i> Verh.	+	—	—	—	+	—	—	—	—
<i>Polyzonium germanicum</i> Brdt.	—	+	—	—	—	—	—	—	—

Примітка: 1 — Брюховицький лісопарк, 2 — Винниківський лісопарк, 3 — лісопарк "Погулянка", 4 — Шевченківський гай, 5 — парк "Дружба", 6 — парк "Залізна вода", 7 — Стрийський парк, 8 — "Парк культури та відпочинку", 9 — парк "Високий Замок"

парках та лісопарках. Часто зустрічаються також *U. foetidus*, *Polydesmus complanatus*. Цікаво, що в умовах східної Скандинавії *P. complanatus* до деякої міри уникає умов, створених людиною [3].

Усіх диплопод можна умовно поділити на 3 групи. Перша група — багатоніжки, які зустрічаються лише в околицях Львова (*P. germanicum*, *Brachydesmus superus* Latz., *Megaphyllum kievense* Lohm., *Glomeris connexa*, *Nemasoma varicorne*, *Leptoiulus proximus*). *P. germanicum* харчується напіввідкою рослинною їжею та потребує значної вологості оточуючого середовища. Ці умови не можуть задовільнити міські парки, в яких, за деякими виключеннями, листова підстилка частково або повністю прибирається. Можливо, що для цієї багатоніжки з м'якими покривами тіла суттєве значення має також витоштування. *B. superus* та *M. kievense* знайдені нами лише на садово-городних ділянках.

Сильний негативний вплив урбанізації на *G. connexa* яскраво виявляється на прикладі Винниківського лісопарку та

"Погулянки", які за своїм походженням є частиною однієї масиву. Один з домінуючих видів у Винниківському лісопарку (біля Чортової скелі) *G. connexa*, на "Погулянці" представлений поодинокими екземплярами. *N. varicorne* зустрічається майже виключно під корою повалених дерев, іноді — в гнилій деревині. Тому в жодному з центральних парків немає відповідних умов для існування цього виду. *G. connexa* та *L. proximus* також досить часто зустрічаються в гнилій деревині та під корою.

Друга група найбільша, до неї належать 7 видів. Вона об'єднує багатоніжок, які зустрічаються як в парках міста, так і в його околицях. Це *M. bosniensis*, *S. stigmatosum*, *P. complanatus*, *Blaniulus guttulatus*, *C. burzenlandicus*, *U. foetidus*, *M. projectum kochi*.

Третю групу складають види, пов'язані виключно з парками (*Craspedosoma simile*, *C. teutonicus*). Вони не зустрічаються не тільки в околицях міста, але й по всьому західному регіону України в природних умовах. *C. simile* взагалі до цього часу не була відома на Україні. *C. teutonicus* знайдений також у ботанічному саду університету.

Під час порівняльного аналізу диплоподофауни Львова простежується тенденція до збільшення кількості видів у напрямку від центра міста до його околиць (рис.1, А). Якщо на "Високому Замку" зустрічається лише один вид — *S. stigmatosum*, і навіть він не досягає значної чисельності, яку можна було б порівняти з його чисельністю у Стрийському парку, парках "Залізна вода" та "Дружба", то у Винниківському та Брюховицькому лісопарках на порівняно невеликих досліджених ділянках зареєстровано по 8 видів. Це відповідає літературним даним [4]. "Парк культури та відпочинку" також має бідну диплоподофауну — всього 2 види, жоден з яких не відзначається значною чисельністю.

Розташований біля нього Стрийський парк населяють 6 видів двопарноногих багатоніжок, серед яких домінують *S. stigmatosum*, *U. foetidus*, *P. complanatus*. Цей парк має найбільшу видову різноманітність диплопод серед усіх досліджених нами парків.

Парк "Залізна вода" відрізняється від оточуючих його

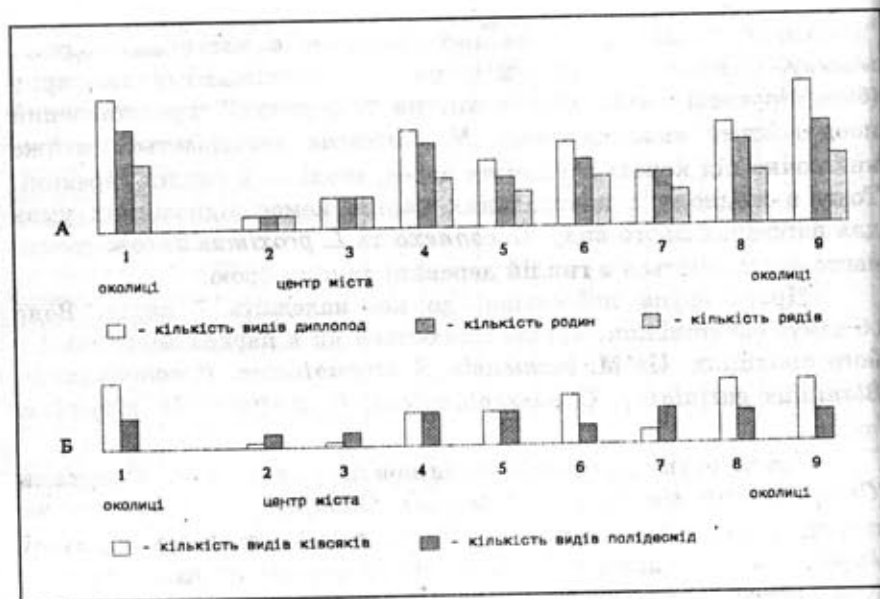

Рис.1. Якісний склад диплопод парків та лісопарків Львова: А — загальний розподіл диплопод; Б — розподіл ківсяків і полідесмід; для А, Б: 1 — Брюховицький лісопарк, 2 — парк "Високий Замок", 3 — "Парк культури та відпочинку", 4 — Стрийський парк, 5 — парк "Залізна вода", 6 — парк "Дружба", 7 — Шевченківський гай, 8 — лісопарк "Погулянка", 9 — Винниківський лісопарк

парків найкращим станом збереження листової підстилки, яка місцями досягає 10 см і більше. В таких місцях у пробах підстилки трапляються екземпляри *S. burzenlandicus*, який крім "Залізної води" зустрічається лише в лісопарках. Але за кількістю зареєстрованих видів цей парк уступає Стрийському парку та парку "Дружба". Можливо, що в "Залізній воді" з часом може бути знайдена *S. simile*, яка заселює всі навколишні парки (парк "Дружба", "Парк культури та відпочинку", Стрийський парк).

У парку "Дружба" знайдені деякі види диплопод, невідомі поки що для інших парків (*B. guttulatus*, *M. projectum kochi*). Вони зустрічаються в околицях Львова: *M. projectum kochi* — в

Брюховицькому лісопарку, *B. guttulatus* — на садово-городніх ділянках. У Шевченківському гайі знайдено лише 3 види багатоніжок. Але, можливо, це пояснюється недостатньою вивченістю парку.

Лісопарк "Погулянка" за своїм походженням, основним типам рослинності та ґрунтів тісно пов'язаний з Винниківським лісопарком. Склад двопарноногих багатоніжок між ними подібен на 66,6%. На "Погулянці" відсутній *P. germanicum* та рідко зустрічається *G. connexa*. Інші відмінності не знайдені. Винниківський лісопарк має також значну подібність з Брюховицьким лісопарком (60,0%). У ньому відсутні *M. projectum kochi*, *M. bosniensis*, а в Брюховицькому лісопарку не зустрічаються *P. germanicum* та *L. proximus*.

У напрямку від центра міста до околиць змінюється співвідношення кількості видів ківсяків та полідесмід (рис.1,Б). У центральних парках ("Високий Замок", "Парк культури та відпочинку") ківсяки повністю відсутні, а полідесміди представлені одним видом (*S. stigmatosum*). У Стрийському парку та парку "Залізна вода" число видів ківсяків та полідесмід вирівнюється (по 2 види). У лісопарках ківсяки за числом видів у 2 рази перевищують полідесмід (відповідно 4 та 2 види). Гломеріди, представлені у Львові одним видом — *G. connexa*, зустрічаються лише в лісопарках; колобогнати (*P. germanicum*) — лише у Винниківському лісопарку. Нитеносці населяють як лісопаркову зону, так і центральні парки (Стрийський парк, "Парк культури та відпочинку", парк "Дружба"). У Стрийському парку живуть обидва знайдені у Львові види — *M. bosniensis* та *G. connexa*.

Усі парки та лісопарки за подібністю видового складу диплопод можна умовно поділити на 3 групи (рис.2). Перша група — парк "Високий Замок" та "Парк культури та відпочинку", найбільшні парки (1-2 види багатоніжок). Друга група — "Залізна вода", "Дружба", Шевченківський гай, Стрийський парк. Три з них розташовані в безпосередній близькості один від одного, що, безумовно, впливає на подібність їх диплоподофауни. Загальне число видів — 9. Третя група — лісопарки, в яких разом мешкають 10 видів двопарноногих багатоніжок. Ця група займає найбільш відокремлене положення.

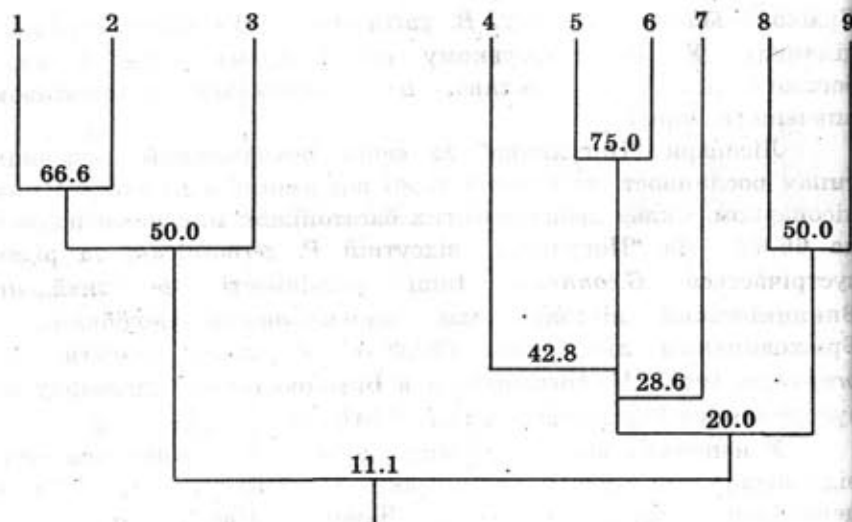

Рис. 2. Подібність видового складу диплопод парків та лісопарків Львова (%): 1 — Винниківський лісопарк, 2 — лісопарк "Погулянка," 3 — Брюховицький лісопарк, 4 — Стрийський парк, 5 — парк "Залізна вода", 6 — Шевченківський гай, 7 — парк "Дружба", 8 — парк "Високий Замок", 9 — "Парк культури та відпочинку"

На садово-городніх ділянках зустрічаються *B. superus*, *B. guttulatus*, *M. kievense*. Два перші види зареєстровані як шкідники сільськогосподарських культур [2]. З них *B. guttulatus* — поліфаг, а *B. superus* може пошкоджувати проростки гороху.

Зараз, враховуючи літературні відомості та власні дослідження, диплоподофауна Львова та його околиць нараховує 18 видів. У парках міста зустрічається *C. simile*, яка до цього часу не була відома на Україні. Найбільш поширеною багатоніжкою у Львові є *S.stigmatosum*. Часто зустрічаються також *U. foetidus*, *P.complanatus*. Урбанізація найбільш негативно впливає на представників рядів *Glomerida* та *Polyzoniida*; значно зменшується в центрі міста видова різноманітність *Julida*; майже не змінюється кількість видів *Polydesmida*; залишається на тому ж рівні, а місцями навіть зростає кількість видів *Chordeumatida*.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Клауснітцер Б. Экология городской фауны.— М.: Мнр, 1990.— 246 с.
2. Локшина И.Е. Определитель двупарноногих многоножек *Diplopoda* равнинной части Европейской территории СССР.— М.: Наука, 1969.— 78 с.
3. Пальмен Э. Многоножки восточной Скандинавии // Биология почв Северной Европы.— М.: Наука, 1988.— С. 16-40.
4. Jedryszkowski W. Millipedes (*Diplopoda*) of Warsaw and Mazovia // *Memorabilia Zool.*, 1982, 36.— P. 253-262.

Н.В. Сверлова

ФАУНА ДВУПАРНОНОГИХ МНОГОНОЖЕК (*DIPLOPODA*) Г.ЛЬВОВА И ЕГО ОКРЕСТНОСТЕЙ

Исследован видовой состав диплопод в парках и лесопарках г.Львова, а так же на садово-огородных участках в его окрестностях. Всего определено около 1 тыс. экземпляров, которые относятся к 15 видам диплопод. Среди них *Craspedosoma simile* Verh., впервые найденная нами на Украине. Отмечено увеличение видового разнообразия в направлении от центра города к его окрестностям. Проанализировано влияние урбанизации на разные виды и группы двупарноногих многоножек.

N.V. Sverlova

FAUNA *DIPLOPODA* OF LVIV AND ITS ENVIRONS

Diplopoda species structure has been studied in Lviv parks, forest parks and in garden-plots of its environs. It was determined about one thousand specimens which belong to 15 species. Among them *Craspedosoma simile* Verh. which has been found in Ukraine for the first time. The increase of species variety has been noted in the direction from the city centre towards its environs. The urbanization effect on different species and groups of millipedes has been analysed.

5. Зозулин Г.М. Исторические свиты растительности Европейской части СССР // Ботан. журн.— 1973. — 58, № 8.— С. 1081-1092.
6. Камелин Р.В. Флорогенетический анализ естественной флоры горной Средней Азии.— Л.: Наука, 1973.— 354 с.
7. Камелин Р.В. Курхистанский округ горной Средней Азии.— Л.: Наука, 1979.— 117 с.
8. Малиновский А.К. Монтанный элемент флоры Украинских Карпат.— К.: Наук. думка, 1991.— 240 с.
9. Шеляг-Сосонко Ю.Р., Дидух Я.П. Ялтинский горно-лесной государственный заповедник.— К.: Наук. думка, 1980.— 184 с.
10. Шмидт В.М. Статистические методы в современной флористике.— Л.: Изд-во Ленингр. ун-та, 1980.— 175 с.

А.К. Малиновский, И.Г. Бронштейн

ПРИМЕНЕНИЕ ИНФОРМАЦИОННО-ПОИСКОВЫХ ПРОГРАММ В БОТАНИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЯХ

Излагаются основные задачи, принципы построения и работы информационно-поисковой программы — база данных "Флора". Приведены предварительные результаты анализа программного материала по изучению дифференциации растительного покрова, структуры и эволюции флоры.

А.К. Malynovskyi, I.G. Bronshtein

THE APPLICATION OF INFORMATION RETRIEVAL PROGRAMMES IN BOTANICAL INVESTIGATIONS

The main problems, principles of building and operation of the information retrieval programme — data-base "Flora" — are stated and preliminary results of programme material analysis are cited. This material is about differentiation of plant cover, structure and evolution of flora.

ПРАВИЛА ОФОРМЛЕНИЯ РУКОПИСЕЙ

1. Матеріали приймаються українською мовою, в окремих випадках, які обумовлені в Положенні про "Наукові записки", іншими мовами з резюме українською мовою.

2. Основні розділи — "Зоологія", "Ботаніка", "Екологія", "Палеонтологія", "Музеєзнавство", "Наукові фонди", "Інформатика", "Нові види", "Сторінки історії музею".

3. Обсяг рукописів — до одного друкованого аркуша (разом з ілюстративним матеріалом, таблицями, списком літератури).

4. Рукописи приймаються у двох екземплярах друкованими через два інтервали по 60-65 знаків у рядку, не більше 30 рядків на сторінці, на стандартному папері або записані на дискетах у супроводі текстового роздруку.

5. При оформленні статей слід дотримуватись таких правил:

- індекс УДК (зліва);
- ініціали авторів і прізвища;
- заголовок;
- заголовки і підзаголовки слід відокремлювати від основного тексту зверху і знизу трьома інтервалами;
- текст статті, таблиці, список літератури, підписи до рисунків, резюме (до 0,5 сторінки) російською і англійською мовами;
- список літератури наводиться згідно абетки, спочатку розміщується література українською й російською мовами, а потім — роботи на мовах з латинською абеткою. В тексті у квадратних дужках зазначається цифра, що відповідає номеру цитованого джерела в списку літератури.

6. Кількість графічного матеріалу має бути мінімальною. Фотографії виготовляються у двох екземплярах на білому глянцевому папері; вони мають бути контрастними, рисунки — чіткими, графіки і діаграми зроблені чорною тушшю. На звороті другого екземпляра фотографій і рисунків проставляється їх порядковий номер, пишеться прізвище першого автора, зазначається де верх і низ.

Підписи до рисунків подаються на окремому аркуші. В

них наводяться: а) назва рисунка; б) пояснення значення всіх кривих, літер, цифр та інших умовних позначень. У підписах до мікрофотографій вказується збільшення (окуляр, об'єктив).

Мікрофото слід подавати розміром 69 (58) см.

7. Місце, де в тексті є перше посилання на рисунок або таблицю, відмічається на лівому полі квадратом, проставляється номер рисунка або таблиці.

8. Латинські назви видів при першому згадуванні наводяться повністю. Далі — літера роду і видова назва без прізвища автора виду. Якщо у статті є великі спеціальні списки тварин або рослин чи таблиці з прізвищами авторів, то у тексті назви видів вказуються без авторів.

9. При описі нових видів слід користуватися правилами для авторів, викладеними в журналах Національної Академії наук.

10. Список літератури друкується на окремому аркуші. Праці одного й того ж автора (чи разом зі співавторами) розміщуються в хронологічній послідовності.

11. Оформлення списку літератури:

а) для книг і монографій вказуються прізвища та ініціали авторів, назва видання, місто, видавництво, рік, загальна кількість сторінок;

б) для статей, опублікованих в журналах і вісниках, вказуються прізвища, ініціали авторів, назва статті і журналу (вісника), рік, том, номер (випуск), перша й остання сторінки;

в) для статей, опублікованих в збірниках праць, тез та інших книг, вказуються прізвища, ініціали авторів, назва статті, назва збірника, місце видання (місто, видавництво), рік, випуск, перша й остання сторінки.

12. Наукові статті, що містять матеріали оригінальних досліджень, подаються в редколегію з двома рецензіями (одна — від музею, друга — від науковців сторонніх організацій).

З М І С Т

Передмова 3

Зоологія

<i>Бокотей А.А.</i> Видовий склад і чисельність птахів м. Львова	5
<i>Гузій А.І., Бокотей А.А.</i> Звичайний мартин (<i>Larus ridibundus</i> L.) у верхів'ї ріки Верещиця	16
<i>Сверлова Н.В.</i> Фауна двопарноногих багатоніжок (<i>Diplopoda</i>) м.Львова та його околиць	21
<i>Меламуд В.В.</i> Фауна панцерних кліщів (<i>Acariformes, Oribatei</i>) заплави ріки Верещиця	28
<i>Суцуловський А.С.</i> Хижі нематоди (<i>Mononchida, Nematoda</i>) урочища Заливки заповідника "Розточчя"	33
<i>Різун В.Б.</i> Матеріали до фауни жужелиць (<i>Coleoptera, Carabidae</i>) Розточчя і природного районування заходу України	41
<i>Яницький Т.П.</i> Фауна златок (<i>Coleoptera, Vuprestidae</i>) Розточчя	47
<i>Харамбура Я.Й.</i> Личинки вищих комах в ґрунтах заповідника "Розточчя"	51

Ботаніка

<i>Жижин М.П., Кузярін О.Т.</i> Тенденції поведінки видів судинних рослин "Червоної книги України" в зонах впливу підземних водозаборів Розточчя	56
<i>Климишин О.С.</i> Стан популяцій реліктових трав'яних рослин на Розточчі	65
<i>Малиновський А.К.</i> Аналіз сучасного поширення реліктових видів у вирішенні питань історії флор	69

Екологія

<i>Чорнобай Ю.М., Залецька О.Ю.</i> Органохімічний і гумусовий стан підстилок у провідних типах лісів Розточчя	76
<i>Чорнобай Ю.М., Харамбура Я.Й., Щербакова О.М.</i> Динаміка угруповань фітосапрофагів в опаді лісів Розточчя	86

Музейні фонди

<i>Климишин О.С., Кулик Т.Г.</i> Структура і стан ботанічних фондів Державного природознавчого музею.....	93
---	----

них наводяться: а) назва рисунка; б) пояснення значення всіх кривих, літер, цифр та інших умовних позначень. У підписах до мікрофотографій вказується збільшення (окуляр, об'єктив).

Мікрофото слід подавати розміром 69 (58) см.

7. Місце, де в тексті є перше посилання на рисунок або таблицю, відмічається на лівому полі квадратом, проставляється номер рисунка або таблиці.

8. Латинські назви видів при першому згадуванні наводяться повністю. Далі — літера роду і видова назва без прізвища автора виду. Якщо у статті є великі спеціальні списки тварин або рослин чи таблиці з прізвищами авторів, то у тексті назви видів вказуються без авторів.

9. При описі нових видів слід користуватися правилами для авторів, викладеними в журналах Національної Академії наук.

10. Список літератури друкується на окремому аркуші. Праці одного й того ж автора (чи разом зі співавторами) розміщуються в хронологічній послідовності.

11. Оформлення списку літератури:

а) для книг і монографій вказуються прізвища та ініціали авторів, назва видання, місто, видавництво, рік, загальна кількість сторінок;

б) для статей, опублікованих в журналах і вісниках, вказуються прізвища, ініціали авторів, назва статті і журналу (вісника), рік, том, номер (випуск), перша й остання сторінки;

в) для статей, опублікованих в збірниках праць, тез та інших книг, вказуються прізвища, ініціали авторів, назва статті, назва збірника, місце видання (місто, видавництво), рік, випуск, перша й остання сторінки.

12. Наукові статті, що містять матеріали оригінальних досліджень, подаються в редколегію з двома рецензіями (одна — від музею, друга — від науковців сторонніх організацій).

З М І С Т

Передмова 3

Зоологія

<i>Бокотей А.А.</i> Видовий склад і чисельність птахів м. Львова	5
<i>Гузій А.І., Бокотей А.А.</i> Звичайний мартин (<i>Larus ridibundus</i> L.) у верхів'ї ріки Верещиця	16
<i>Сверлова Н.В.</i> Фауна двопарноногих багатоніжок (<i>Diplopoda</i>) м.Львова та його околиць	21
<i>Меламуд В.В.</i> Фауна панцерних кліщів (<i>Acariformes, Oribatei</i>) заплави ріки Верещиця	28
<i>Сушуловський А.С.</i> Хижі нематоди (<i>Mononchida, Nematoda</i>) урочища Заливки заповідника "Розточчя"	33
<i>Різун В.Б.</i> Матеріали до фауни жужелиць (<i>Coleoptera, Carabidae</i>) Розточчя і природного районування заходу України	41
<i>Яницький Т.П.</i> Фауна златок (<i>Coleoptera, Vuprestidae</i>) Розточчя	47
<i>Харамбура Я.Й.</i> Личинки вищих комах в ґрунтах заповідника "Розточчя"	51

Ботаніка

<i>Жижин М.П., Кузярін О.Т.</i> Тенденції поведінки видів судинних рослин "Червоної книги України" в зонах впливу підземних водозаборів Розточчя	56
<i>Климишин О.С.</i> Стан популяцій реліктових трав'яних рослин на Розточчі	65
<i>Малиновський А.К.</i> Аналіз сучасного поширення реліктових видів у вирішенні питань історії флор	69

Екологія

<i>Чорнобай Ю.М., Залецька О.Ю.</i> Органохімічний і гумусовий стан підстилок у провідних типах лісів Розточчя	76
<i>Чорнобай Ю.М., Харамбура Я.Й., Щербакова О.М.</i> Динаміка угруповань фітосапрофагів в опаді лісів Розточчя	86

Музейні фонди

<i>Климишин О.С., Кулик Т.Г.</i> Структура і стан ботанічних фондів Державного природознавчого музею.....	93
---	----

Інформатика

Малиновський А.К., Бронштейн І.Г. Застосування інформаційно-пошукових програм в ботанічних дослідженнях 98

Правила оформлення рукописів 113

СОДЕРЖАНИЕ

Предисловие 3

Зоология

Бокотей А.А. Видовой состав и численность птиц г. Львова 5

Гузий А.И., Бокотей А.А. Озерная чайка (*Larus ridibundus* L.) в верховье реки Верещица 16

Сверлова Н.В. Фауна двупарноногих многоножек (*Diplopoda*) г. Львова и его окрестностей 21

Меламуд В.В. Фауна панцирных клещей (*Acariformes, Oribatei*) поймы реки Верещица 28

Сусуловский А.С. Хищные нематоды (*Mononchida, Nematoda*) урочища Заливки заповедника "Росточье" 33

Ризун В.Б. Материалы к фауне жуужелиц (*Coleoptera, Carabidae*) Росточья и природному районированию запада Украины 41

Яницкий Т.П. Фауна златок (*Coleoptera, Buprestidae*) Росточья 47

Харамбура Я.Й. Личинки высших насекомых в почвах заповедника "Росточье" 51

Ботаника

Жижин Н.П., Кузярин А.Т. Тенденции поведения видов сосудистых растений "Красной книги Украины" в зонах влияния подземных водозаборов Росточья 56

Климишин А.С. Состояние популяций реликтовых травяных растений на Росточье 65

Малиновский А.К. Анализ современного распространения реликтовых видов в решении вопросов истории флор 69

Экология

Чернобай Ю.Н., Залецкая О.Ю. Органохимическое и гумусное состояние подстилок в ведущих типах лесов Росточья 69

Чернобай Ю.Н., Харамбура Я.Й., Щербакова О.Н. Динамика сообществ фитосапрофагов в опаде лесов Росточья 86

Музейные фонды

Климишин А.С., Кулик Т.Г. Структура и состояние ботанических фондов Государственного природоохранного музея 93

Інформатика

Малиновский А.К., Бронштейн И.Г. Применение информационно-поисковых программ в ботанических исследованиях ... 98

Правила оформления рукописей 113

CONTENTS

Preface 3

Zoology

Bokotey A.A. To the Lviv ornithofauna investigation 5

Guzii A.I., Bokotey A.A. Black-headed Gull in the upper reaches of Vereshchytsia river 16

Sverlova N.V. Fauna *Diplopoda* of Lviv and its environs 21

Melamud V.V. Oribatid mites (*Acariformes, Oribatei*) fauna of Vereshchytsia river food-lands 28

Susulovsky A.S. Predaceous nematodes (*Mononchidae, Nematoda*) of bottomland meadow Zalyvky in "Roztochia" preserve 33

Rizun V.B. Materials on the carabid beetles (*Coleoptera, Carabidae*) fauna of Roztochia and nature regions division of west of Ukraine 41

Yanytskyi T.P. *Buprestidae* (*Coleoptera*) fauna of Roztochia 47

Kharambura Ya.Y. Larvae of pterigota in the soils of "Roztochia" preserve 51

Botany

Zhyzhyn N.P., Kuziarin O.T. Behaviour tendencies of vascular plants species of the "Ukrainian Red Data Book" in the zones of influence of underground pumping-stations in Roztochia 56

- Klymyshyn O.S.* Condition of relict grass plants populations in Roztochia 65
Malynovskyi A.K. The analysis of modern extention of relict species in solving problems of flora history 69

Ecology

- Chornobai Yu.M., Zaletska O.Yu.* Organochemical and humus states of litters in leading types of forests in Roztochia 76
Chornobai Yu.M., Kharambura Ya.Y., Shcherbakova O.M. Dynamics of phytosaprophages communities in cast of Roztochia forests 86

Museum collections

- Klymyshyn O.S., Kulyk T.G.* Structure and state of botanical collections of the State Museum of Natural History 93

Informatics

- Malynovskyi A.K., Bronshtein I.G.* The application of information retrieval programmes in botanical investigations 98
Rules for manuscripts presentation 113

Наукове видання

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

Державний природознавчий музей

НАУКОВІ ЗАПИСКИ
ДПМ НАН УКРАЇНИ

Том 11

Відповідальний редактор О.С.Климишин

Українською мовою

Комп'ютерний набір І.Б.Коновалова, І.Г.Бронштейн
Комп'ютерна верстка І.Г.Бронштейн

Адреса редакції:
290008 Львів, вул.Театральна, 18
Державний природознавчий музей НАН України
Телефон: (0322) 72-89-17

Підписано до друку 12.94. Здано до набору 12.94.
Формат 60×84/16. Папір друк. Ум. друк.арк. 70
Ум.фарбо-відб. 7,0 . Обл.вид.арк. 6,5 . Тираж 200 екз.
Зам. 95

Учбово-виробничі майстерні Львівського поліграфічного технікуму.
290004, м.Львів, вул.Винниченка, 12